

Guy Boothby

Tajomný doktor

Nikola

Podaj si dlhoročného zločynci
zavolať veľkého štátnu tajníku
a s jeho pomocou odhaliť svoj?

EUROPA

Guy Boothby

Tajomný doktor
Nikola

Ilustrácie Martin Vrabec

EUROPA

Tento projekt finančne podporil

u. fond
na podporu
umenia

Guy Boothby – Tajomný doktor Nikola

Preklad © Zuzana Angelovičová 2016

Návrh prebalu a grafická úprava © Martin Vrabec 2016

Ilustrácie © Martin Vrabec 2016 **bee@honey**

Redakčná úprava © Martin Plch 2016

Sadzba © Milan Beladič (www.beeandhoney.sk) 2016

Ako desiaty zväzok edície Liga výnimočných

vydalo © Vydavateľstvo Európa, s.r.o. 2016

Prvé slovenské vydanie

www.vydavatelstvo-europa.sk

ISBN 978-80-89666-33-1

**LIGA
VÝMNOČNÝCH**
ZVÄZOK 10

PROLÓG

Doktor Nikola

Riaditeľ novej reštaurácie *Imperial* na nábreží Temže vošiel do svojej luxusnej kancelárie. Opatrne za sebou zavrel dvere. Potom si zamyslene počúchal bradu a vytiahol zo zásuvky list, ktorý v nej odpočíval už viac než dva mesiace. Opatrne, no veľmi dôkladne si ho preštudoval. Síce si to neuvedomoval, no od raňajok ho v ruke držal už tridsiaty raz. No ani to mu nepomohlo lepšie pochopiť jeho obsah. Otočil ho, preskúmal rub, kde však nebolo ani stopy po texte. Podržel ho oproti oknu, akoby dúfal, že niečo zistí z vodotlačé. Nijaká tam však nebola a ani nič iné, čo by upokojilo jeho rozbúrenú myseľ. Z náprsného vrečka vesty vytiahol krásne vreckové hodinky a úkosom skontroloval ciferník. Bolo pol ôsmej. List šmahom ruky hodil na stôl. Nevládal viac udržať nervozitu na uzde.

„Celé je to akési čudné,“ zašomral. „Ešte som nič také nezažil a to už je čo povedať. Budúci pondelok to bude presne tridsaťtri rokov, čo robím túto prácu. Mal by som teda už o nej niečo vedieť. Len dúfam, že som nič nepokazil.“

Vtom do miestnosti vošla hlavná účtovníčka. Obdarená bola až trojnásobne – výškou, krásou a mladosťou. Mala len dvadsaťosem rokov. List a sinavosť riaditeľovej tváre si okamžite všimla a úmerne tomu vzrástla aj jej zvedavosť.

Papiere prichystané na podpis položila na stôl a ticho poznamenala: „Zdá sa, že vás čosi znervóznilo, pán McPherson.“

„Uhádli ste, slečna O' Sullivanová,“ odvetil a odsunul dokumenty. „Znepokojuje ma množstvo vecí, no najväčšmi táto.“

Podal jej list a ona sa okamžite chopila príležitosti očariť ho svojimi schopnosťami. Čítaniu sa preto venovala s až ostentatívnou pozornosťou. Za zmienku však stojí, že keď sa dostala k podpisu, vrátila sa na samý začiatok a prečítala si ho odznova. Riaditeľ sa postavil, prešiel krížom ku kozubu a zazvonil na hlavného čašníka. Keď sa trochu upokojil, znova si sadol za písací stôl a nasadil si okuliare. Pozoroval sekretárku a čakal na jej reakciu.

„Veľmi zaujímavé,“ vyjadrila sa po chvíli, keď si všimla, že netrepežlivo čaká na jej reakciu. „Skutočne ma pobavil!“

„Čudnejší list som zrejme nikdy nedostal,“ rozčuľoval sa oduševnene. „Pozrite, napísali ho v Cuiabá, v Brazílii a odoslali už pred tromi mesiacmi. Dal som si tú námahu a zistil som, čo Cuiabá je a kde leží.“

K svojej snahe sa priznal s patričnou pýchou, pričom sa spokojne oprel v kresle, palce si pod pazuchami zastrčil do vesty a čakal na uznanie podriadenej. Dočkal sa. Bol to predsa majetný slobodný muž so zaujímavým príjmom a ona, na druhej strane, krásna a s dobrým nosom na príležitosti.

„A kde teda leží?“ opýtala sa zvedavo.

„Cuiabá,“ odvetil s pôžitkom z nevedomky nesprávne vysloveného slova na jazyku, „je mesto na západe od bolívijskej hranice Brazílie. Stredne veľké, leží na brehoch rovnomennej rieky a má dobrý prístup k brazílskym diamantovým poliam.“

„Autor listu tam žije?“

„Neodvažujem sa hádať. Nám musí nám stačiť, že odtiaľ píše.“

„A objednáva si večeru pre štyroch – u nás a tri mesiace vopred. V súkromnom salóniku s výhľadom na rieku, presne o ôsmej, píše aj zoznam vecí, ktoré chce, dokonca dohaduje dekoráciu stola. Píše, že ani jedného zo svojich troch spoločníkov ešte nikdy nevidel. Jeden z nich pochádza...“ (zadíva sa do listu) „z Chang-čou, druhý z Bloemfonteinu, zatiaľ čo tretí v súčasnosti žije v Anglicku. Každý sa má pri príchode preukázať obyčajnou navštívenkou s červenou bodkou a hneď potom sa dať odvieť do salónika. Vôbec tomu nerozumiem.“

Riaditeľ ju po chvíli mlčania rozvážne doplnil: „Chang-čou sa nachádza v Číne, Bloemfontein zasa v Južnej Afrike.“

„To je úžasné, pán McPherson! Nikdy *nepochopím*, ako si dokážete zapamätať také množstvo informácií.“

To prehovorila žena v nej. A veru správnym spôsobom, lebo pán riaditeľ jej jemnému vplyvu odolával len veľmi ťažko. A ona to dobre vedela.

Sľubne sa rozvíjajúcu situáciu v tej chvíli prerušil čašník. Vošiel len do dverí, akoby sa bál, že po vstupe by mohol poškodiť koberec.

„Je miestnosť číslo 22 pripravená, Williams?“

„Áno. Víno sa chladí a kuchár vraví, že sú nachystaní servírovať presne načas.“

„V liste stojí: ‚Žiadne elektrické svetlá, len sviece s červenými tienidlami‘. Pripravili ste tie, ktoré som ráno kúpil?“

„Áno, pane, keď som odchádzal, práve ich ukladali.“

„Strpenie, ešte tá podivuhodná...“ Siahol po liste v ruke hlavnej účtovníčky. „Aha, áno, porcelánový tanierik a krčiaztek čerstvého mlieka na kozubovej rímse. Čudné, len čo je pravda. Pripravili ste ich?“

„Áno, pane, osobne som sa o to postaral.“

„Kto bude obsluhovať?“

„Jones, Edmunds, Brooks a Tomkins.“

„Výborne. Nazdávam sa, že to zvládnem. Ostaňte ešte! Pripomeňte vrátnikovi, aby tých troch džentlmenov vyzeral. Nech nezabudne – jednoduché navštívenky s červenou bodkou... V hale nech počká aj Brooks a nech ich ihneď po príchode zavedie do salónika.“

„Áno, pane.“

Hlavný čašník opustil miestnosť, riaditeľ sa v kresle ponatáhoval, zazíval a keď už dal dostatočne najavo svoju dôležitosť, formálne vyhlásil: „Neverím, že sa naozaj ukážu. Keby náhodou prišli, tak tento doktor Nikola, nech už je to ktokoľvek, nenájde v našich službách ani jedinú chybičku.“

Potom už obchodné záležitosti vypustil z hlavy a so svojou spoločníčkou sa radšej venovali objavovaniu zákutí lásky. Keď sa hlavná účtovníčka vrátila na oddelenie, nadobro zabudla na to čudné posedenie, ktoré sa čochvíľa malo začať na poschodí. Radšej sa oddávala myšlienkam o tom, ako by vyzerala v bielom saténe a s kvetmi pomarančovníka. Hneď potom si zazúfala nad klebetami, ktoré začula od svojej podriadenej, slečny Joycovej. Týkali sa jednorazovej náklonnosti pána riaditeľa k istej vdove so značným majetkom a podielom na výnosnom podniku s vajčkami a mliečnymi výrobkami.

Presne desať minút pred ôsmou sa pred schodmi do hotela objavil koč. Vysadol z neho nižší, hladko oholený džentlmen s nohami do O, v dôstojnom odeve kléru a s bachorom, ktorý tiež naznačoval muža cirkvi. Zaplatil a prepustil kočiša. Potom vrátnikovi v zlatom lemovanej livreji ukázal obyčajnú bielu navštívenku. Keď si ten všimol červenú bodku, zavolať čašníka a džentlmena hneď uviedli na poschodie.

Vrátnik sa sotva stihol vrátiť na svoje miesto, keď sa zrazu zjavil druhý kočiar a vzápätí tretí. Z druhého vyskočil vysoký, činorodo pôsobiaci a dobre stavaný tridsiatnik, ošatený vo večernom, a to podľa najnovšej módy. Na ochranu pred zízanim okoloidúcich mal však prehodený aj ťažký plášť s pelerínou. Aj on podal vrátnikovi bielu navštívenku a pokračoval do haly s hosťom z tretieho záprahu, ktorý tesne v závese zopakoval kroky svojich predchodcov. Večerný odev tretieho pána však toho mal za sebou očividne oveľa viac a bol dosť staromódny. Jeho majiteľ, chlap oveľa vyšší ako je u mužov zvykom, mal do priam očí bijúce snehobiele vlasy a tvár hlboko zjazvenú kiahňami. Cestou si v predsieni odložili klobúky a napokon dorazili do salónika číslo 22. Tam našli džentlmena v cirkevnom oblečení, ako netrepežlivo križuje po miestnosti.

Najvyšší z trojice, ten, ktorého z nedostatku vhodnejšieho označenia môžeme nazvať *najlepšie oblečeným pánom*, stál osamote a zrazu si zrejme uvedomil čas. Vytiahol hodinky a pozrel na spoločníkov. „Páni,“ oslovil ich s jemným americkým prízvukom, „o tri minúty bude osem. Dovoľte mi predstaviť sa – volám sa Eastover!“

„To rád počujem, som už totiž veľmi hladný,“ odvetil druhý najvyšší, ten s jazvami od kiahní. „Moje meno je Prendergast!“

„Čakáme už len na nášho priateľa a hostiteľa,“ upozornil duchovný, pretože zrazu pocítil potrebu zapojiť sa do konverzácie. Potom, akoby si na to náhle spomenul, aj dokončil. „Ja som Baxter!“

S nápadnou prívetivosťou si podali ruky, posadali si a znova zaraďom skontrolovali hodinky.

„Už ste mali to šťastie stretnúť sa s naším hostiteľom?“ spýtal sa pán Baxter pána Prendergasta

„Veru nie,“ zaznela odpoveď doplnená pokrútením hlavy. „Možno pán Eastover mal väčšie šťastie?“

„Nie, ani ja,“ sklamal ho pán Eastover. „Spolupracujem s ním síce už dlhší čas, ani presne neviem, ako dlho, nikdy som ho však nevidel.“

„A keď ste o ňom prvýkrát počuli, kde pobýval?“

„V Nashville, štát Tennessee,“ odvetil Eastover a pokračoval, „potom v Tahupape na Novom Zélande a ešte v meste Papeete v súostroví Spoločenské ostrovy a takisto v čínskom Peking. Vy?“

„Prvýkrát v Bruseli, druhýkrát v Montevideu, tretí v meste Mandalaj a potom ešte na Zlatom pobreží v Afrike. Rad je na vás, pán Baxter.“

Klerik znova hodil okom na hodiny. Bolo presne osem.

„Prvý raz v Kábule v Afganistane, druhý v Nižnom Novgorode v Rusku, tretí vo Wilcannii na rieke Darling v Austrálii, štvrtý vo Valaparaíse v Čile a piaty v Nagasaki v Japonsku.“

„Nesporne ide o ostrieľaného cestovateľa a záhadného človeka.“

„Zabudli ste na ďalšiu vlastnosť,“ presvedčivo dodal Eastover, „mešká na večeru!“

Prendergast pozrel na hodinky.

„Idú o dve minúty skôr. Aha! Big Ben práve odbíja osem.“

Vtom sa rozleteli dvere a nejaký hlas oznámil: „Doktor Nikola.“

Traja muži po tomto zvolaní zaraz vyskočili na nohy. Pred nimi sa zjavil muž, ktorého doteraz rozoberali.

Nemám dost času podať verný a úplný obraz pána, ktorý v tej chvíli vstúpil do miestnosti. Stavbou tela bol čosi nad bežný priemer, ramená mal široké, končatiny dokonale vytvarované a svalnaté, no zároveň štíhle. Hlavu, hrdlo spočívajúcu na ramenách korunovala záplava lesklých čiernych vlasov. Jeho hladká tvár bola úplne bez brady či fúzov, oválna a pekne tvarovaná. Pleť tmavoolivového odtieňa dokonale ladila s prenikavými čiernymi očami a perlovými zubami. Ruky a nohy mal krátke. Aj ten najväčší švihák by musel uznať, že oblečený bol bezchybne, starostlivo, až to miestami hraničilo s puritánstvom. Vekom by sa mohol zaradiť hocikam medzi dvadsaťosem a štyridsať, v skutočnosti však mal tridsaťtri. Vošiel do miestnosti a s napriahnutou rukou pokračoval priamo k Eastoverovi stojacemu pri kozube.

„Pán Eastover, som si istý,“ povedal a pohľadom prepaľoval muža, ktorému sa prihovárал. Po tvári sa mu rozlial zvláštny úsmev.

„Áno, doktor Nikola, to som ja,“ odvetil oslovený s očividným prekvapením v hlase. „Ako ste to uhádli?“

„Neprezradím, len by vás to zbytočne zaťažovalo. A pán Prendergast, pán Baxter. Je mi veľkým potešením. Dúfam, že nemeškám. Ráno sme mali na La Manche menšiu kolíziu a trochu som sa obával,

že ma táto nepríjemnosť zdrží. Zdá sa, že večera je pripravená, sadneme si k nej?“

Posadili sa a začala sa podávať večera. Reštaurácia *Imperial* mala závideniahodnú reputáciu miesta, ktoré nešetrí na kvalite, a v ten večer veru nič nenarúšalo dobré meno tohto podniku. Napriek všetkej nádhere a lesku sa však ľahko dalo pobaďať, že traja hostia venovali pozornosť skôr zvláštnemu hostiteľovi, nie vyberanému menu. Ako odhalili už pred jeho príchodom, niekoľko rokov s ním pracovali. No starostlivo sa vyhýbali akýmkoľvek detailom o povahe tejto spolupráce. A možno si ich radšej ani sami nechceli pamätať.

Keď sa po naservírovaní kávy služobníctvo stiahlo, doktor Nikola vstal od stola a prešiel krížom k príborníku. Na ňom bol položený veľmi zaujímavý tvarovaný a vypracovaný košík. Doktor ho otvoril a vzápätí z neho na podlahu vyskočil – na úžas pozvaných – obrovský kocúr, čierny ako kabát svojho pána. Zrazu bol jasný aj účel porcelánového tanierika a krčiažka s mliekom.

Hostiteľ si potom sadol naspäť k stolu a nasledoval príklad svojich hostí. Zapálil si cigaru a pôžitkársky vyfukoval cez jemne tvarované nozdry. Oči sa mu rozbehli po ozdobnej lište v miestnosti, nasali obrazy a dekorácie a vrátili sa späť k tvárom spoločníkov. V tej chvíli mu od tanierika s mliekom vyskočil na rameno aj ten čierny tvor, usalašil sa a troch mužov uprene pozoroval svojimi zelenými, blikajúcimi a neľudskými očami, ktorých pôsobenie bolo znásobené víriacim sa dymom. Keď si doktor Nikola všimol účinok zvierat'a na hostí, len sa usmial.

„Prejdeme k veci?“ už viac neotáľal.

Ostatní takmer naraz odklepli popol z cigár a vzpriamili sa. Aj z doktora zrazu opadla jemnosť a ospalivosť – ako závoj. Oči sa mu vyjasnili a keď prehovoril, hlas mal jasný ako opracované striebro.

„Nepochybne už chcete vedieť, prečo som vás na toto stretnutie zvolal zo všetkých kútov sveta. Prirodzene, to chápem. No zároveň by vás ani nemal prekvapiť žiadny môj čin. Na to ma už dosť dobre poznáte.“

Hlas sa mu opäť zafarbil tónom príjemnej ospalivosti. Zhlboka si potiahol z cigary a spomedzi pier pomaly vypustil obláčik. Oči mal napoly privreté a prstom bubnoval po hrane stola. Kocúr aj naďalej cez dym pozoroval troch mužov. Každou chvíľou sa zdal väčším a dravším. Vtedy ho majiteľ zodvihol, posadil si ho na kolená

a dlhými štíhlymi prstami mu začal hladkať kožuch od hlavy až po chvost. Zdalo sa, že neprirodzene pôsobiace zviera ho pobáda k nejakému nekalému činu.

„Najprv by som chcel zdôrazniť, že vaše služby som doteraz ešte nikdy nevyužil pri žiadnom dôležitejšom podniku.“ (Trikrát kocúra pohladil po strede chrbta a raz okolo každého ucha.) „Keď mi napadol tento plán, najprv som váhal, do koho v tomto ohľade vložiť dôveru. Napadol mi Vendon, no zistil som, že je mŕtvy. Potom mi prišiel na um Brownlow, jemu sa však už nedá veriť.“ (Dvakrát dolu chrbtom a dvakrát po krku.) Potom som si postupne pospomínal aj na vás. Bol som práve v Brazílii. Tak som po vás dal poslať. Prišli ste. Zatiaľ je teda všetko v poriadku.“

Vstal a prešiel krížom ku kozubu. Kocúr sa vrátil na svoje pôvodné miesto na doktorovom pleci. Tomu sa do hlasu vrátil predošlý obchodný tón.

„Teraz vám neviem prezradiť veľmi veľa. No aj z toho mála pochopíte dosť a ten zvyšok si domyslíte. Na začiatok poviem, že na tomto svete dnes žije muž, ktorý mi veľmi a natrvalo ublížil. Ako presne, to vás nemusí zaujímať. Aj tak by ste to nepochopili. Túto tému teda z otázok vynecháme. Je nepredstaviteľne bohatý. Banka by mu neodmietla prepлатiť ani šek na tristotisíc libier. Samozrejme, má moc a aj dôvod domnievať sa, že už nejaký čas staviam proti jeho dôvtipu ten svoj. Utešuje sa, že zatiaľ má nado mnou navrch. Je to však preto, že ho zavádzam. Nechávam dozrieť plán, ktorý z neho spraví chudobného a zároveň veľmi nešťastného muža. Ak tento úmysel úspešne zavýším a budem spokojný so spôsobom, akým ste vy traja zohrali úlohy, ktoré vám ešte len ponúknem, vyplatím každému jednému po desaťtisíc libier. Ak sa však nepodarí, dostanete po tisícke plus náklady. Rozumiete?“

Z tváří sa dalo ľahko vyčítať, že visia na každom jeho slove.

„No pamätajte, že od vás vyžadujem prácu v jej absolútnej úplnosti. Kým mi budete slúžiť, patríte mi telom aj dušou. Viem, že sa vám dá veriť. Už som sa presvedčil, že – s prepáčením – nemáte zábrany. Zároveň si trúfam tvrdiť, že viete zachovať tajomstvo. Nič bližšie vám aj tak neprezradím, kým to nebude úplne nevyhnutné na vykonanie plánu, aby ste ma náhodou nezradili, ani keby ste chceli. Teraz k podrobnostiam!“

Znova sa posadil a z vrečka vytiahol papier. Vyrovnal ho a obrátil sa k Eastoverovi.

„Hneď a zaraz, teda najbližšou loďou, odídete v stredu do Sydney. Zajtra ráno si kúpite lístok a nalodíte sa v Plymouthu. Zajtra večer sa stretne na adrese, ktorú vám pošlem. Tam vám dám posledné inštrukcie. Dobrú noc.“

Eastover pochopil, že sa očakáva jeho okamžitý odchod, a tak sa postavil. Potriasol si s ostatnými rukou a bez slova opustil miestnosť. Bol príliš zarazený, aby zaváhal alebo čokoľvek povedal.

Nikola si z vrecka vybral ďalší list a otočil sa k Prendergastovi.

„Dnes v noci odcestujete do Doveru. Zajtra ráno prekročíte prieplav a pôjdete do Paríža. List osobne odnesiete na adresu, ktorú na ňom nájdete. Vo štvrtok mi presne o pol tretej doručíte odpoveď k vchodu vlakovej stanice Charing Cross v Londýne. V obálke nájdete dostatok peňazí na pokrytie nákladov. Teraz choďte!“

„O pol tretej budete mať odpoveď. Dobrú noc!“

Po Prendergastovom odchode si Nikola zapálil ďalšiu cigaru a obrátil pozornosť na Baxtera.

„Pred šiestimi mesiacmi som vás zanechal v pozícii tútora mladého markíza z Beckenhamu. Predpokladám, že ju ešte zastávate.“

„Jeho otec s vami zaobchádza dobre?“

„Áno, vo všetkom. Snažil som sa mu čo najviac zapáčiť, ako znel jeden z vašich príkazov.“

„Veľmi dobre. Nebol som si však istý, či uspejete. Ak je starý pán aspoň trochu taký, ako keď som ho poznal ja, musí byť ťažké s ním vychádzať. Chlapec vás má rád?“

„V to dúfam.“

Baxter si z vrecka vybral fotografiu a krížom cez stôl ju podal doktorovi.

„V poriadku. Som s vami spokojný. Zajtra ráno sa vrátite do Yorkshiru...“

„Prepáčte, do Bournemouthu. Jeho milosť vlastní v jeho blízkosti letné sídlo.“

„Dobre teda, zajtra ráno sa vrátite do Bournemouthu a naďalej sa budete uchádzať o priazeň otca i syna. Zároveň začnete do chlapcovej mysle zasievať túžbu po cestovaní. Nedovoľte, aby vedel, že prameň u vás, nezabúdajte však na jej starostlivé zdôrazňovanie. Po dni či dvoch vás znova oslovím. Teraz choďte.“

Baxter opustil miestnosť. Dvere sa zavreli. Doktor Nikola zodvihol fotografiu a zadíval sa na ňu.

„Podoba je neklamná alebo by prinajmenšom mala byť. Milý Wetherell, zatvára sa nad tebou voda. Môj plán zrie do dokonalosti. Vo chvíli, keď bude všetko pripravené, potlačím páku a mašineria sa rozbehne. Ty len zistíš, že ťa pomaly, ale isto melie na prach. Potom mi dáš, čo chcem! Ešte trpkó oľutuješ, že si sa odvážil skrížiť plány doktora Nikolu!“

Zazvonil na obsluhu a vyžiadal si účet. Po zaplatení vložil kocúra späť do jeho úkrytu a kôš zatvoril. Zišiel do haly a objednal si koč. Keď sa ho vrátnik úctivo opýtal na adresu, neodpovedal hneď, ale chvíľu akoby niečo starostlivo zvažoval. Potom odvetil: „Hostinec *U zeleného námorníka* na ulici East India Dock Road.“

PRVÁ KAPITOLA

*Rozhodol som sa ísť na dovolenku.
Sydney a čo sa mi tam prihodilo.*

V prvom rade, ako sa zvyčajne uvádza v *Policajnom vestníku*: meno, vek, opis a povolanie. Richard Hatteras, k vašim službám. Zvaný Dick, z ostrova Thursday v severnom Queenslande. Obchodník s perlami, s koprou, s korytnačiami panciermi a v neposlednom rade s holotúriami, v našich končinách známymi aj ako *bêche-de-mer* či morské uhorky. Všeobecne teda obchodník v Južných moriach. Mám dvadsaťosem rokov. Nie som bohvieaký fešák, ani – ak by sme mali veriť niektorým ľuďom – výnimočne prívetivý človek. Výška v topánkach šesť stôp a dva palce, obvod hrudníka štyridsaťšesť palcov. Silný ako zápasník z Hakodate. Pripravený hocikedy vyplatiť desať libier šterlingov tomu, komu sa podarí zložiť ma na chrbát.

Ak vezmeme do úvahy slobodný, rozšafný a riskantný život, čo som doteraz viedol, bola by hanba, ak by som takú silu nemal. A ako by aj nie, veď chlapeckú prácu som vykonával, keď väčšina chlapcov ešte len čakala, kým ich vyzlečú z detských nohavíc. Kým som dovŕšil pätnásť, už som mal precestovanú polovicu sveta. Ešte mi ani nezačala rásť brada a už som dvakrát stroskotal a raz skončil na pustom ostrove. Môj otec bol Angličan, z čoho som však veľa nemal, ako zvykol

hovorievateľ. Láskavý človek. Lepšieho manžela si moja matka počas celého ich krátkeho manželstva nemohla želať. Ona, úbohá, zomrela krátko po mojom narodení na Filipínach. Skolila ju horúčka. Otec zase ani nie pol roka po jej smrti zahynul neďaleko Line Islands. Spolu so škunerom *Trójska Helena* išiel ku dnu. Zachytil ich koniec cyklónu, neprežil nikto a nič, len jeden námorník a práve vďaka nemu sa vie, čo sa vlastne prihodilo. Osirel som vo veľmi mladom veku. Keby som si na hlavu položil austrálsku kordylínku, pod jej malé listy by sa zmesila celá moja rodina.

Nech sa na to pozeráte z hociktovej strany, taká vec vás musí zasiahnuť. Vedieť v pätnástich rokoch, že na celom svete niet Božieho stvorenia, ktoré by ste mohli chytiť za ruku a nazvať príbuzným. Hovorím vám, na tom starom porekadle o krvi, čo nie je vodou, niečo bude. Priateľov môžete mať dobrých, aspoň moji ku mne určite dobrí boli, rodine sa však vyrovnáť nemôžu. To sa jednoducho nedá.

Problémom som však musel čeliť ako dospelý muž. Hádám len toto mi zabránilo žiaľiť nad stratami tak, ako by sa patrilo. Patrilo, či nepatrilo, len desať dní po zlej novine som sa nalodil na obchodný škuner *Malá Emily* do mesta Papeete. Upísal som sa na päť rokov plavby medzi ostrovmi. Mal som sa naučiť narábať s koprou, šikovne falšovať účtovníctvo a položiť základy čudných dobrodružstiev, o ktorých vám porozprávam v tejto knihe.

Keď som si minimálne na polovici blatistých pobreží Pacifiku splnil svoje záväzky voči Obchodnej spoločnosti, vrátil som sa do Austrálie. Začal som pracovať na pobreží – od Veľkej koralovej bariéry až po novú perlovú stanicu Somerset na polostrove Cape York. Boli to dobré časy, ešte pred vznikom zákonov na reguláciu obchodu s perlamami. Časy, keď si človek medzi ostrovmi v tých moriach mohol robiť takmer všetko, čo chcel. Nevieť, či sa to pozdávalo aj druhým, mne však taký život vyhovoval, a to až tak, že po premiestnení Somersetu na ostrov Thursday som sa tam presunul aj ja. Ešte dôležitejšie je, že už vtedy mal som dosť peňazí na kúpu čisto nového lugera – malej plachetnice – a na zaplatenie posádky. Mohol som sa teda lovu perál začať venovať na vlastné tričko.

Naplno som mu zasvätil mnohé roky, a to nás privádza do obdobia pred štyrmi rokmi, keď som už bol dospelý muž s vlastným domom, dvomi lugermi a výborným vybavením na potápanie. Tesne predtým som navyše investoval nejaké peniaze do banského koncernu vo

vnútrozemí. Na rozdiel od väčšiny podobných podnikov sa tento vydaril a mne z neho kvapla pekná okrúhla sumička, celých päťtisíc libier. Mal som teda slušný majetok a túžil som si oddýchnuť. Rozhodol som sa vziať si dovolenku a vydať sa domov, do Anglicka, na miesto, kde môj otec po narodení strávil prvé roky svojho života (názov som našiel na predsádke starej latinskej knihy, ktorú mi zanechal). Chcel som vidieť krajinu, o ktorej som toho už toľko počul, aj keď som si vlastne nemyslel, že na jej územie niekedy vkročím.

A tak som sa pobalil, prenajal dom a predal plachetnice i vybavenie. Po návrate som plánoval kúpu nových. Rozlúčil som sa s priateľmi a kolegami námorníkmi a vydal sa do Sydney, kde som sa mal nalodiť na zaoceánsky parník *Orient*. Vidíte, mal som v pláne robiť veci skutočne vo veľkom štýle! A prečo by aj nie? K dispozícii som mal viac peňazí ako väčšina mojich rovesníkov a zarobil som ich poctivo. Bol som pevne rozhodnutý užívať si ich a nedbať na dôsledky!

Do Sydney som pricestoval týždeň pred hláseným odchodom lode, na nudu som sa však nestáažoval. V takom veľkom meste je naozaj čo vidieť a keď je niekto roky odrezaný od divadiel a zábavy, nemá problém zabiť čas. No v meste som nepoznal ani živú dušu. Musím sa priznať, že z času na čas som predsa len s ľútosťou spomínal na malý ostrov ukrytý tesne pod Novou Guineou, na lugery tancujúce vo vánku prístavu a na vlúdne prijatie, ktorého sa mi dostávalo od priateľov v miestnych krčmičkách. Môžete mi veriť – byť významnou osobnosťou, čo i len na maličkom ostrove, má niečo do seba. Určite je to oveľa lepšie, ako byť nikým v obrovskom meste, kde vás nik nepozná a kde by ste nechýbali dokonca ani svojmu susedovi, i keby vás už nikdy viac nevidel ani o vás nepočul. Sydney takým mestom nesporne bolo.

O týchto veciach som premýšľal počas potuliek ulicami, pri prezeraní výkladov či na výletoch v prístave. Prístavu v Sydney sa v kráse nevyrovná nič na celom širom svete. Do týždňa som ho poznal dokonale. Ako som však jemne naznačil, ešte príjemnejšie by sa mi ním prechádzalo s nejakým priateľom. Tu však jednému mužovi trochu krivdím.

Spomínam si totiž, že *jeden* chlapík mi svoju spoločnosť predsa len ponúkol. Narazil som naňho v krčme na George Street. Vysoký, prítažlivý a na prvý pohľad – kým ste ho lepšie nespoznali – bezchybne naškrobený fešák. Pri vstupe do baru žmurkol na čašníčku, ktorá ma práve obsluhovala. Keď som dopil svoj nápoj, hneď ma pozval na

ďalší. Jeho hru som prehliadol a chcel som mu uštedriť lekciu. Prilákal som ho súhlasom, že si s ním dám do nosa. Takže som si najprv vypil ja s ním a potom on so mnou.

„Už ste dlho v Sydney?“ začal, pozorne si ma prezeral a pritom si uhládzal fúziky.

„Len som prišiel,“ odvetil som.

„A nie je vám takto samému otupno?“ vyzvedal. „Ja na svoj prvý týždeň tu nikdy nezabudnem.“

„Máte pravdu,“ pritakal som. „Veru otupno! Okrem svojho právni-ka a bankára nepoznám v meste ani živú dušu.“

„Ojój!“ (Zase tie fúziky.) „Ja pomôžem, keď treba. Stačí dať ve-dieť. Ak už pre nič iné, tak pre staré dobré časy, domovinu a spomienky na ‚Auld Lang Syne‘. Aj vy ste Angličan, však?“

„To je od vás nesmierne milé,“ odpovedal som slušne a predstie-ral očarenie jeho prívetivosťou. „Práve sa zberám na obed. Bývam v hoteli *Quebec*. Oplatí sa vôbec volať koč?“ Už mi išiel odpovedať, keď tu zrazu vošiel právnik, s ktorým som v predchádzajúci deň vy-bavoval nejaké obchody. Otočil som sa na môjho nového známeho: „Ospravedlňte ma. Mám nejaké nedokončené obchodné záležitosti s týmto džentlmenom.“

Lišiacky kamarát bol naďalej samá ochota.

„Dám teda zavolať odvoz a počkám vás v ňom.“

Po jeho odchode som sa pustil do rozhovoru s právnikom. Muža, s ktorým som sa zhováral, si všimol a dobromyseľne ma pred ním va-roval.

„Ten chlap,“ začal, „má vskutku zlú povest'. Žije z prišielcov z An-glicka, zväčša mladých majetných holúbkov. Je to dravec. Poukazuje im Sydney a nakoniec ich ošklbe. Povedal by som, že v deviatich prí-padoch z desiatich na nich nakoniec nenechá ani jediné pierko, aby mohli aspoň odletieť. Vy, keďže máte skúsenosti s nečestnými zákaz-níkmi, by ste sa s ním nemali dať nachytať.“

„Aní sa nechystám,“ odvetil som. „Dám mu príučku. Chcete vi-dieť? Poďte teda so mnou.“

Spoločne sme vykročili na ulicu a *pán orol* nás z povozu pozor-ne sledoval. Keď sme sa priblížili, chvíľu sme ostali stáť v družnom rozhovore a potom svižne vykročili dolu po chodníku. Po chvíli som počul, že sa popri nás šinie koč. Môj nový známy ma doň tým najhod-vábnejším hlasom vábil, ja som však napriek priamemu pohľadu do

jeho oči predstieral, že ho nepoznám. Videl, že nás už minul, tak kázal o niečo nižšie zastaviť a vyskočil, aby na mňa počkal.

„Už som sa začal obávať, že som vás minul,“ začal, keď k nám prichádzal. „Možno by ste sa počas takého krásneho dňa radšej prešli?“

„Prepáčte,“ odvetil som. „Obávam sa, že si ma s niekým mýlite.“

„Veď ste ma predsa pozvali na obed do *Quebecu*. Požiadali ste ma, aby som zavolať odvoz.“

„Naozaj prepáčte, ale mýlite sa. Povedal som, že idem obedovať do *Quebecu* a opýtal som sa vás, či sa vôbec oplatí volať koč. Je to váš povoz, nie môj. Ak ho už nepotrebujete, radil by som vám ho vyplatiť a uvoľniť.“

„Vyrúcate sa. Kočiar nezaplatím. Je váš.“

Prikočil som k nemu a hľadiac mu priamo do tváre, som potichu, keďže som nechcel, aby to počula celá ulica, povedal:

„Pán Dorunda Dodson, nech je to pre vás príučkou. Nabudúce si dvakrát rozmyslite, či na mňa budete skúšať tie svoje hry!“

Odstúpil, akoby ho postrelili, zaváhal, až nakoniec naskočil do povozu a pustil sa opačným smerom. Keď už bol preč, vzhliadol som na svojho užasnutého spoločníka.

„Povedzte,“ vyšlo z neho, „ako sa vám to podarilo?“

„Jednoducho,“ odvetil som. „Náhodou si spomínam, že som ho už raz stretol, a to dokonca vo veľmi trápnej situácii – trápnej preňho, ak mám byť presný. Podľa jeho reakcie súdim, že na to nezabudol ani on.“

Takto sa mi prihodilo prvé z dvoch aspoň trochu dôležitých dobrodružstiev, čo som zažil počas pobytu v Novom Južnom Walese. Nič výnimočné – akoby som vás už počul. Možno máte pravdu, nepopieram, v každom prípade som sa však práve takto zamiešal do záležitostí ľudí, ktorí budú vystupovať v tejto knihe. A práve tejto udalosti, iba jej, vďačím za svoju účasť v čudnom príbehu, ktorý plánujem vyrozprávať. Stalo sa to takto:

Tri dni pred odchodom parníka som okolo štvrtej popoludní náhodou kráčať dolu Castlereagh Street a uvažoval, ako si vyplním čas, čo mi ostáva do večere. Zrazu som oproti sebe videl prichádzať toho chlapa, ktorého nečestné správanie som práve opísal. Nevidel ma, asi bol príliš zanepoždnený plánovaním, ako oškľbe nejakého ďalšieho holúbka. Prešiel som na druhú stranu ulice a odbočil. Netúžil som sa s ním po našom nešťastnom incidente stretnúť. Ocitol som sa v obrovskom

trávnatom parku Domain. Sedel som, zapal'oval si cigaretu a hľadel na rozľahlé vody prístavu.

Pri premýšľaní mi príjemne ubehol čas a sedel som tam aj dlho po zotmení. Zrazu ma zaujali udalosti na neďalekom chodníku. Mladá, dobre oblečená žena kráčala mojím smerom. Očividne mala v úmysle z parku vyjsť východom, ktorým som pred niekoľkými hodinami vošiel. Nanešťastie pre ňu však na križovatke dvoch chodníčkov po mojej pravej ruke stáli a debatovali traja typickí miestni povaľači. Pozorovali ju a evidentne niečo chystali. Z očí im nepozeralo nič dobré. Už od nich bola len na nejakých päťdesiat yardov, keď dvaja z nich odstúpili, aby ju ten tretí a najmohutnejší zurvalec mohol znenazdajky prevkapiť. Plán mu však nevyšiel, lebo dievčina zrýchlila krok a pokračovala smerom k východu.

Vtom ten chlap pridol do kroku, a keďže si myslel, že ho nik nevidí, znova sa za ňou pustil. Opätovne sa ho pokúsila striasť, už ju však nenechal. Jeho dvaja kumpáni zatiaľ zablokovali chodník spredu. Pozrela naľavo i napravo a zjavne nevedela, čo robiť. Keď pochopila, že ujsť sa jej nepodarí, vytiahla peňaženku a podala ju mužovi, čo ju otravoval ako prvý. Podľa mňa to zašlo príďaleko. Vyskočil som z lavičky a prebehol cez trávnik. Tráva stlmila zvuk mojich krokov, a keďže lumpi usilovne kontrolovali obsah peňaženky, nepočuli ma prichádzať.

„Hej, ničomníci!“ okríkol som ich, keď som bol na dosah ruky. „Prečo obťažujete dámu? Ihneď ju nechajte na pokoji! A ty jej okamžite vráť peňaženku!“

Darebák si ma premeral, akoby ma odhadoval a dumal, či má proti mne nejakú šancu, keby náhodou prišlo k bitke. Zmenil tón a začal skuvíňať. Asi ho odstrašila moja výška.

„Jakú peňaženku? Nijakú nemám. Aha, nič nedržím. Som sa len pýtal, koľko je hodín! Namojveru!“

„Vráť tú peňaženku!“ zahrmel som a pristúpil bližšie.

Zrazu sa zamiešal aj druhý: „Ale šak mu naložme, Dog, počúvaj. Nikde neni ani smradu po fizloch!“

Začali sa ku mne približovať. Ako sa však hovorí, nič nové na svete... Pätnásť rokov, čo som sa táral po pajzloch a dierach sveta, ma naučilo postarať sa o seba. Keď už tí zloduchovia mali konečne dosť, a poviem vám, dostali teda oveľa viac, než čakali, vzal som im peňaženku a vydal sa k nevinnej príčine celej mery. Bola biela v tvári a nesmierne vystrašená, no zozbierala odvahu a pekne mi poďakovala.